

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Iachimciuc Alexandru în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 7 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

RUSU Victor XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.08.2017 – 21.06.2018;

Instanța de apel: 17.07.2018 – 07.11.2018;

Instanța de recurs: 28.01.2019 – 27.02.2019.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 21 iunie 2018, adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Rusu V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în temeiul art. 264 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 225 de unități convenționale, unitatea convențională fiind de 20 de lei. Inculpatului fiindu-i explicat dreptul de a achita 50% din amenda stabilită în termen de 72 de ore din momentul când sentința va deveni definitivă și executorie, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

Acțiunea civilă înaintată de avocatul Jarovlea Vs. în interesele SRL „DVS Service” a fost lăsată fără examinare, cu drept de adresare în procedura civilă.

Totodată, s-a dispus încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în contul statului în sumă de 10512 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, Rusu V., la 26 februarie 2016, aproximativ la ora 22.05 min., aflându-se la volanul automobilului de model „Opel Astra”, cu n/î XXXXX, se deplasa în mun. Chișinău pe str. 31 August din direcția str. Vlaicu Pârcălab spre str. Mihai Eminescu. În timpul deplasării pe drumul fără prioritate, ajungând la intersecția str. 31 August cu str. Mihai Eminescu cu semnificație

neechivalentă, conducătorul auto, Rusu V., nu a manifestat atenție sporită la trafic, nu a ținut permanent seama de împrejurări, nu a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, prin ce a încălcat prevederile art. 59 alin. (2) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin hotărârea de Guvern nr. 357 din 13.05.2009, conform căroră: „*la intersecția drumurilor cu semnificație neechivalentă, conducătorul mijlocului de transport care se deplasează pe drumul fără prioritate, trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate*”, cerințele art. 3 al Regulamentul Circulației Rutiere potrivit căroră: „*participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente*”, cerințele art. 1 din Regulamentul Circulației Rutiere, potrivit căroră: „*Orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia*”, cerințele art. 45 alin. (1) din Regulamentul Circulației Rutiere, potrivit căroră: „*Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) condițiile rutiere*”, prevederile indicatorului rutier 2.2 „*trecere fără oprire interzisă*” și cerințele art. 22 alin. (4) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, potrivit căruia „*participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluența și siguranța traficului, să nu periclitizeze siguranța unor alți participanți la trafic*” și prin urmare intrând în intersecție nu a cedat trecerea mijloacelor de transport care se deplasau pe str. M. Eminescu și a comis tamponarea automobilului de model „Dacia Logan” cu n/î XXXXX, condus de cet. Botnarenco O., care a intrat în intersecția menționată pe drumul cu prioritate și se deplasa regulamentar pe str. 31 August din direcția str. București spre bd. Ștefan cel Mare.

În rezultatul accidentului, automobilele implicate au fost deteriorate considerabil, iar pasagerului automobilului de model „Dacia Logan” cu n/î XXXXX, Gheorghelaș A., i-au fost cauzate vătămări corporale medii, confirmate prin raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 377/D din 27.02.2017, pasagerului automobilului de model „Dacia Logan” cu n/î XXXXX i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, manifestate prin traumă crinio-cerebrală manifestată prin comoție cerebrală; entorsa regiunii cervicale; excoriație pe față, confirmate prin raportul de expertiză medico-legală nr. 777/D din 05.04.2017.

Pe baza stării de fapt expuse supra, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, adică *încălcarea regulilor de securitate a*

circulației de către o persoană care conducea mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență o vătămare corporală medie a integrității corporale unei persoane.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către avocatul Iachimciuc Al. în interesele inculpatului Rusu V., care a solicitat casarea sentinței rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie încetat procesul penal în baza Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În motivarea apelului, s-a invocat că instanța de fond eronat a interpretat prevederile art. 324 alin. (2) Cod de procedură penală fără a ține cont de cele statuate în dispoziția alin. (3) al aceleiași norme. Apelantul a menționat că acțiunea civilă este una neîntemeiată, motiv pentru care aceasta urma a fi respinsă, fiindcă lipsește legătura causală dintre accidentul rutier și prejudiciul solicitat.

Instanța de fond era în drept și urma să aplice față de Rusu V. actul amnistiei, or de facto în ședința de judecată partea vătămată a declarat expres că nu are pretenții pecuniare față de inculpat, întrucât prejudiciul cauzat i-a fost restituit integral, iar părții civile SRL „DVS Service” i-au fost achitate despăgubiri conform contractului de asigurare de răspundere civilă. Faptul că partea civilă, nu este de acord cu cuantumul despăgubirilor stabilite și achitate de compania de asigurări, nu poate servi temei de a nu aplica în privința inculpatului Rusu V. prevederile Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

La fel, partea apărării a menționat că este neîntemeiată soluția instanței de fond cu referire la aplicarea pedepsei complementare, deoarece sancțiunea art. 264 alin. (1) Cod penal, prevede: *„cu amendă în mărime de până la 300 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de până la 2 ani”*.

Astfel, efectuând o analiză a sancțiunilor prevăzute de Codul penal apelantul a constatat că, în cazul în care pedeapsa complementară este prevăzută pentru mai multe feluri de pedepse principale din sancțiunea articolului, legislatorul indică expres că pedeapsa complementară se aplică *„în toate cazurile”*. Respectiv, ținând cont de limitele amenzii, instanța de judecată, nu era în drept să dispună aplicarea unei pedepse la plafonul maxim al acesteia, ci urma să stabilească eventual un minim, reieșind din persoana inculpatului, fiind tânăr, la prima abatere, fiind caracterizat pozitiv, angajat în câmpul muncii, vina și-a recunoscut-o, a contribuit la descoperirea infracțiunii, a reparat prejudiciul părților-vătămate.

Totodată, partea și-a exprimat dezacordul cu soluția primei instanțe privind soluționarea chestiunii privitor la cheltuielile de judecată, prin care s-a încasat din contul inculpatului cheltuielile legate de efectuarea expertizelor.

Or, cauza inițial a fost pornită în baza art. 264 alin. (3) Cod penal, având la bază un raport de expertiză, cu o concluzie greșită. Ulterior, la solicitarea apărării, s-a dispus efectuarea unei expertize repetate, care la fel a dat o soluție greșită. Apărarea a solicitat din nou o expertiză, care a dat soluția leziunilor medii, pentru care organul de urmărire penală a mai dispus o expertiză în comisie.

Analizând cheltuielile respective se constată că două rapoarte conțin date eronate, și care nu-i pot fi imputate inculpatului, pe motiv că experții au admis erori la efectuarea expertizei, iar cea de a patra a fost una inutilă, și a cărei dispuneri a fost una neîntemeiată. Mai mult, în învinuire sunt menționate doar două rapoarte, ceea ce nu poate avea legătură cu inculpatul.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 7 noiembrie 2018, apelul avocatului Iachimciuc Al. declarat în interesele inculpatului Rusu V. a fost admis, fiind casată parțial sentința, în latura penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Rusu V. fiind recunoscut vinovat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 21 iunie 2018, a fost eliberat de la executarea pedepsei stabilite, în baza art. 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În rest, celelalte dispoziții ale hotărârii contestate au fost menținute.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, judecarea acestei cauze de către prima instanță s-a desfășurat pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și legalitatea sentinței atacate este verificată sub aspectele de drept: dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii.

Analizând materialele cauzei, instanța de apel a conchis că instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, iar în cadrul urmăririi penale nu au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Apelantul a contestat sentința în partea neaplicării Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. În cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, inculpatul a depus cerere privind liberarea de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea actului de amnistie, indicând că a recunoscut integral vina de comiterea infracțiunii incriminate și se căiește sincer de cele comise, prejudiciul material a fost restituit. Instanța a respins cererea inculpatului privind aplicarea actului amnistiei, din motiv că acesta nu întrunește condițiile Legii, și anume art. 10 alin. (1) lit. k), existând un prejudiciu neachitat la care pretinde partea civilă S.R.L. „DVS Service”. Însă, instanța de apel a menționat că, potrivit art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

În conformitate cu art. 1 alin. (1) din Legea nr. 210 din 29.07.2016 aceasta se aplică

condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12. Potrivit art. 2 alin. (1) din Legea nominalizată, procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961 prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani. Încetarea procesului penal conform alin. (1) are loc cu acordul scris al persoanei învinuite sau inculpate.

Raportând cele enunțate la caz, instanța de apel a constatat că inculpatul întrunește cerințele prevăzute la art. 1 din Legea nr. 210 și cade sub incidența prevederilor art. 2.

Astfel, instanța a reținut că prejudiciul cauzat părți civile S.R.L. „DVS Service” i-a fost recuperat de către compania de asigurări conform contractului de asigurare de răspundere civilă, iar faptul că S.R.L. „DVS Service” nu este de acord cu mărime prejudiciului adjudecat, aceasta nu poate fi temei pentru a constata existența prejudiciului nerecuperat.

În acest context, instanța de apel a notat că, prin sentința contestată, Rusu V. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (1) Cod penal, care a fost comisă de acesta la 26.02.2016, adică până la adoptarea Legii nr. 210. Infracțiunea nominalizată face parte din categoria celor mai puțin grave, pentru care legea penală prevede sancțiunea sub formă de amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de până la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani.

Inculpatul a recunoscut vina și a manifestat căință activă în cadrul procesului penal, de aceea instanța de apel nu a constatat careva impedimente de aplicare în privința acestuia a prevederilor Legii nr. 210.

Cu referire la solicitarea apărătorului privind încasarea din contul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 10512 lei, Colegiul penal a considerat că aceasta este neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform art. 3 alin. (1) Cod procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească. Prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, pentru modificarea și completarea unor acte legislative, la art. 143 alin. (2) care prevedea că „plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat” a fost abrogat.

Potrivit art. 227 Cod procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

În conformitate cu art. 229 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare sunt

suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

Instanța de apel a constatat că în prezenta cauză penală au fost suportate cheltuieli judiciare în sumă de 10512 lei, pentru efectuarea raportului de expertiză medico-legală nr. 777/D din 05.04.2016 în privința părții vătămate Ralea I. în sumă de 57 lei, raportul de expertiză medico-legală nr. 776/D din 13.04.2016 în privința părții vătămate Gheorghelaș A. în sumă de 84 lei, raportul de expertiză medico-legală nr. 1124/D din 19.05.2016 în privința lui Borețchi A. în sumă de 57 lei, raportul de expertiză medico-legală nr. 150 din 10.06.2016 în privința părții vătămate Gheorghelaș A. în sumă de 1317 lei, raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 377 din 27.02.2017 în privința părții vătămate Gheorghelaș A. în sumă de 1317 lei și raportul de expertiză medico-legală în comisie repetat nr. 106 din 21.06.2017 în privința părții vătămate Gheorghelaș A. în sumă de 7680 lei.

Urmărirea și judecarea unei cauze penale ocazională efectuarea de cheltuieli pentru întocmirea și transmiterea actelor de procedură, pentru administrarea probelor și conservarea mijloacelor materiale de probă, cu retribuirea apărătorilor, precum și cu orice alte cheltuieli necesare normalei desfășurări a procesului penal. În cheltuielile ocazionate de administrarea probelor se includ și sumele pentru retribuirea cuvenită experților și interpreților pentru serviciul care l-au adus justiției. Spre deosebire de procesul civil, unde sumele necesare acestor cheltuieli sunt avansate de către reclamant, prin plata taxei de timbru, la introducerea acțiunii în cauzele penale, în care activitatea judiciară se desfășoară din oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau de judecată sunt avansate, de regulă, de stat, prin organul judiciar în fața căruia se află cauza penală.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală; întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

Pe cale de consecință, instanța de apel a constatat că solicitarea apărătorului

referitor la încasarea din contul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 10512 lei este neîntemeiată, or, în conformitate alin. (1) art. 229 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat.

6. Nefiind de acord cu sentința și decizia instanței de apel, avocatul Iachimciuc Al. acționând în numele inculpatului, declară recurs ordinar solicitând casarea parțială a acestora, în partea soluționării cererii privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului, cu adoptarea unei noi soluții de respingere a acestei cerințe a procurorului.

În motivarea recursului, se menționează că soluția instanțelor în partea dispunerii achitării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului este pasibilă casării, deoarece contravine prevederilor art. 227-229 din Codul de procedură penală.

Recurentul menționează că, la faza urmăririi penale, la solicitarea organului de urmărire penală, a fost efectuată prima expertiză judiciară, care a constatat că leziunile corporale suferite de Gheorghelaș A., se califică ca vătămări corporale grave. Partea apărării a constatat mai multe încălcări la efectuarea expertizei, cât și imposibilitatea formării leziunilor în regiunea constatată a solicitat o expertiză repetată, a cărei concluzie a arătat același grad de vătămări. După aceasta partea apărării a solicitat să fie efectuată o expertiză în comisie. Prin raportul de expertiză în comisie nr. 377 din 27.02.2017 s-a constatat gradul leziunilor ca fiind medii, adică s-au adevărit criticile apărătorului.

Dat fiind noua concluzie a raportului menționat, organul de urmărire penală a dispus efectuarea unei noi expertize, fiind efectuat un alt raport cu nr. 106 din 21.06.2017.

Cu referire la expertizele inițiale apărarea consideră, că cele două sunt lipsite de esență fiind niște rezultate greșite ale experților. Iar cu referire la ultimele două rapoarte partea apărării menționează că art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012) prevedea imperativ că „*plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat*”. Prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală a fost abrogat.

Totuși, având în vedere că expertizele a fost efectuate până la modificarea legii, când erau în vigoare prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, care conform art. 10 Cod penal, sunt mai favorabile lui Victor Rusu, cheltuielile de judecată nu urmau să fie încasate de la inculpat în speța dată fiind trecute în contul statului.

Într-o altă ordine de idei, apărătorul menționează că prevederile art. 229 alin. (2) Cod pe procedură penală presupun că încasarea cheltuielilor judiciare reprezintă un drept discreționar al instanței dar nu o obligație, astfel la încasarea cheltuielilor judiciare instanța de judecată urmează să țină cont de toate circumstanțele cauzei. Mai multa ca atât, conform prevederilor art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

La fel de relevant este considerat și faptul că, potrivit art. 221 alin. (4) Cod de procedură penală, procurorul poate intenta și susține acțiunea civilă intentată pentru compensarea prejudiciului cauzat autorităților publice prin infracțiune, precum și pentru anularea actelor care au cauzat prejudiciul, de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești. Cererea de chemare în judecată poate fi depusă indiferent de acordul autorității publice. Or, procurorul nu a formulat și înaintat conform normei invocate, o acțiune civilă în cadrul procesului penal, menționând aceste pretense cheltuieli doar în rechizitoriu, acestea nefiind solicitate spre încasare nici în ședința instanței de fond.

Cheltuielile pentru efectuarea expertizelor judiciare nu pot fi încasate din contul inculpaților or, investigarea și cercetarea faptelor infracționale, constituie obligația și atribuția de bază a organului de urmărire penală, care în exercitarea atribuțiilor funcționale, este asigurată financiar de către stat, iar impunerea acestor cheltuieli inculpatului ar constitui încasarea dublă a aceleiași sume cheltuite în legătură cu cauza penală, deoarece aceste sume sunt garantate din contul statului, în contextul dispunerii expertizei de către ordonator, adică de către organul de urmărire penală.

Astfel, anume statului îi revine obligațiunea de drept de a asigura și acoperi cheltuielile legate de investigarea și judecarea cauzelor penale, iar cheltuielile judiciare, urmează a fi trecute în contul statului.

Pe lângă aceasta, pornind de la atribuțiile de bază ale organului de urmărire penală și ale procurorului și având în vedere scopul procesului penal, este cert constatat că comiterea unei infracțiuni, trage în cele din urmă investigarea circumstanțelor în care aceasta s-a săvârșit, astfel că anume prin prisma atribuțiilor obligaționale ale entităților de stat, cerința privind încasarea cheltuielilor judiciare nu are suport faptic.

Potrivit art. 142 alin. (1) Cod de procedură penală, dispunerea expertizei judiciare se face la cererea părților de către organul de urmărire penală, procuror sau de către instanța de judecată, precum și din oficiu de către organul de urmărire penală sau procuror, iar conform art. 144 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul existenței temeiurilor, expertiza judiciară se dispune de către organul de urmărire penală sau procuror, prin ordonanță, precum și de către instanța de judecată, prin încheiere, norme ce impun din start o obligație a ordonatorului expertizei, de a achita cheltuielile pentru efectuarea acestora.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință vizavi de recursul apărătorului, în care menționează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece este lipsit de temeiuri juridice.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurentului, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele motive.

În drept, soluția de inadmisibilitate a recursului depus de avocatul Iachimciuc Al. se întemeiază, pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii

instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că cererea este vădit neîntemeiată.

Recursul este vădit neîntemeiat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată. Înainte de a pronunța soluția de declarare a inadmisibilității a prezentei cereri, instanța a verificat dacă temeiurilor de casare din art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală sunt subsecvente circumstanțelor desfășurate de apărătorul inculpatului în cererea de recurs, constatând că hotărârile contestate sunt conforme legii procesual-penale, fără a prezenta vreo lipsă de natură să le afecteze și să genereze desființarea acestora.

Reieșind din criticele expuse de apărător, se constată că acesta contestă sentința și decizia instanței de apel doar din considerentul că, în opinia recurentului, instanțele eronat au încasat cheltuielile judiciare de la Rusu V. în quantum de 10512 lei, suportate de stat pentru instrumentarea acestei cauze penale.

Instanța de recurs consemnează că cele avansate de recurent nu și-au găsit confirmarea, iar soluția adoptată pe marginea acestei spețe de către instanța de apel, în partea încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, este legală, întemeiată și urmează a fi menținută integral.

Față de lucrul judecat de către instanța de apel, Colegiul mai menționează că, în jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului, cu fiecare ocazie posibilă se reamintește că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia, iar o hotărâre motivată, în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CtEDO, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților în raport cu actele cauzei.

Analizând textual cererea de recurs în paralel cu cererea de apel a aceleiași părți procesuale, Colegiul constată că acestea prezintă elemente de similitudine în conținut, în special în partea în care se critică încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului. Așadar, partea apărării, făcând trimitere la aceleași norme procesual-penale, critică în recurs chestiuni asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat prin decizia adoptată și având în vedere că argumentele recurentului au fost deja analizate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există circumstanțe cu caracter substanțial și convingător, care să justifice ingerința instanței supreme în hotărârea instanței de apel, Colegiul consideră cererea de recurs inadmisibilă.

Concomitent, se relevă că corect instanța de apel a consemnat în pct. 11 din decizia recurată despre faptul că:

„Conform art. 3 alin. (1) Cod procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

Prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, pentru modificarea și completarea unor acte legislative, la art. 143 alin. (2) care prevedea că „plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat” a fost abrogat.

Potrivit art. 227 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. [...]

În conformitate cu art. 229 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare [...] Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare.”

În continuare, instanța de recurs se realizează statuărilor din decizia instanței de apel, potrivit cărora în prezenta cauză penală cheltuieli judiciare în sumă de 10512 lei au fost suportate pentru efectuarea următoarelor expertize judiciare: raportul de expertiză medico-legală nr. 777/D din 05.04.2016 în privința părții vătămate Ralea I. în sumă de 57 de lei, raportul de expertiză medico-legală nr. 776/D din 13.04.2016 în privința părții vătămate Gheorghelaș A. în sumă de 84 de lei, raportul de expertiză medico-legală nr. 1124/D din 19.05.2016 în privința lui Borețchi A. în sumă de 57 de lei, raportul de expertiză medico-legală nr. 150 din 10.06.2016 în privința părții vătămate Gheorghelaș A. în sumă de 1317 lei, raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 377 din 27.02.2017 în privința părții vătămate Gheorghelaș A. în sumă de 1317 lei și raportul de expertiză medico-legală în comisie repetat nr. 106 din 21.06.2017 în privința părții vătămate Gheorghelaș A. în sumă de 7680 de lei.

De fiecare dată, suportarea anumitor cheltuieli judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat. Din atare considerente, instanța de apel a constatat că solicitarea apărătorului referitor la încasarea din contul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 10512 lei este neîntemeiată, or, în conformitate alin. (1) art. 229 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare pot fi suportate și de condamnat.

Din ansamblul considerentelor care preced, rezultă că cheltuielile judiciare suportate pentru instrumentarea acestei cauze, în sumă totală de 10512 lei, urmează a fi acoperite de inculpat, acestea nefăcând obiectul unei rambursări din partea statului.

În final, Colegiul consideră oportun de a se referi și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art. 6§1 al Convenției (*a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29*). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, *mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat*, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că

nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*a se vedea în acest sens cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de apărătorul inculpatului, sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Iachimciuc Alexandru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 7 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe Rusu Victor XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 martie 2019.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion